

Motion till riksdagen

1989/90:Ub721

av Kent Carlsson och Anneli Hulthén (båda s)

Avgift på ansökningar till högskolan

Regeringen föreslår i sin budgetproposition att universitets- och högskoleämbetet, UHÄ, skall ges i uppdrag att återkomma med förslag på införande av avgiftssystem för ansökningar från nybörjare som söker plats i högskola genom den centrala antagningen. Motivet verkar vara att minska antalet "okynnesansökningar" till högskolan eller som man uttrycker det "förbättra utnyttjandet av nybörjarplatserna".

Om man vill minska antalet ansökningar till högskolan som efter beslut om antagning inte leder till att den studerande påbörjar sina studier kan förslaget ha en viss relevans. Idealet måste givetvis vara att samtliga som antas till högre studier både påbörjar och fullföljer dessa.

Förslaget om en ansökningsavgift kan dock medverka till andra icke önskvärda effekter. Redan i dag är rekryteringen till högskola och universitet ojämnt fördelad över samhällets olika sociala skikt. Trots försök att ändra på detta visar siffror för 1989 från statistiska centralbyrån att den sociala snedrekryteringen snarare tenderar att öka.

Regeringen uppmärksammar detta problem på ett mycket tydligt sätt i sin budgetproposition, men anvisar inga sätt för att bryta denna utveckling. I stället ger man UHÄ i uppdrag att lägga fram ett förslag till ansökningsavgifter som snarare skulle förstärka den sociala snedrekryteringen.

Avgift på ansökan till högskolan skulle knappast stimulera sökande som tvekar inför högre studier. Ett förhållande som framför allt är vanligt bland sökande från miljöer där studievana och studietradition inte är det dominerande förhållandet. En avgift lär snarare hindra dessa unga flickor och pojkar från att ta steget och söka en högre utbildning. Står man i valet mellan att fortsätta arbeta och ha inkomst eller att börja studera och därmed leva på studiemedel, kan en avgift vara den faktor som gör att man avstår från att ansöka till universitet och högskola.

Avgifter av den föreslagna typen skulle också, om de sätts så lågt att ingen skulle hindras av dem, snarast bli en förlustaffär med tanke på den administration som måste byggas upp för hanteringen.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motio-

nen anförts om avgiftssystem för ansökningar till högskola och universitet.

Mot. 1989/90
Ub721

Stockholm den 25 januari 1990

Kent Carlsson (s)

Anneli Hulthén (s)